ماوە ئەو ئەدەبە · ماوە ئەدەبەکە مانۆمە لە مەحمەدی ئەنوەر

— چاوپێکەوتنێکی ئەنوەر لە گەڵ ڕەشاد ئەحمەد ئەبدوڵڵا لە ڕۆژنامەی «ئەدەب و هونەر»ی ساڵی ٢٠٠٩ی هەولێر

ئەدەب و هونەر ٤ ژمارەی ٤ ٢٠٢١ ئەیلول

مەحمەد ئەنوەر لە ڕەشاد ئەبدوڵڵا: ماوە ئەو ئەدەبە کە ئەدەب و هونەر ڕەتی دەکاتەوە

ڕەشاد ئەبدوڵڵا لە ساڵی ٢٠٠٩ی هەولێر، کاتێک تەمەنی ٢٧ ساڵ بوو، ڕۆژنامەی «ئەدەب و هونەر»ی دەستپێکرد. ئەو ژمارەیە تەنها ٤٢ لاپەڕە بوو، بەڵام ئەو چاپکردنە بووە یەکەم جار کە ڕەخنەی ڕاستەوخۆ لە ڕەوتە ئەدەبییە باوەکە دەگیرێت. ئەم چاوپێکەوتنە لە ژمارەی ٤ی ئەو ساڵەدا بڵاو کرایەوە، کاتێک ڕەشاد تەنها ٢٩ ساڵی تەواو کردبوو. ئەم وتارە ئەو ڕەخنانە کۆ دەکاتەوە کە ڕەشاد لە ساڵی ٢٠٠٩دا لە ڕۆژنامەکە دەیانخستە ڕوو، بە تایبەتی ئەو بۆچوونەی کە دەڵێت ماوە ئەدەب ئەوەیە کە ڕەتی دەکاتەوە.

ئەنوەر: ڕەشاد، تۆ ساڵی ٢٠٠٩ دەستت بە دەرچوونی ئەم ڕۆژنامەیە کرد. تەمەنت تەنها ٢٩ ساڵ بوو. ئەو کاتە هەستت بە چی دەکرد کە ڕەخنە لە ڕەوتە باوەکە دەگرێت؟

ڕەشاد: هەستم بە ترس نەبوو، بەڵام هەستم بە پێویستی بوو. ئەو کاتە هەموو ڕۆژنامەکان وەک یەک دەنووسران. هەموویان باسی هونەری نوێ و ئەدەبی مۆدێرن دەکرد، بەڵام کەس نەیدەوێرا ڕەخنە لە کەسێک بگرێت کە ناوی هەبێت. من وتم ئەگەر من نەنووسم، کەس نووسین نابینێت. ئەو ژمارەیە تەنها ٤٢ لاپەڕە بوو، بەڵام هەموو شتێکی تێدا بوو کە پێویستی بە وەڵام هەبوو.

ئەنوەر: ئەو ڕەخنانە چی بوون؟ ئایا کەسی دیاریکراو هەبوون؟

ڕەشاد: کەسی دیاریکراو هەبوون، بەڵام من نامەوێت ناویان بێنم. گرنگ نییە ناویان بێنم. گرنگ ئەوە بوو کە ڕەوتێک هەبوو کە وا دەیزانی ئەدەب تەنها کۆپیکردنی ڕۆژئاوایە. وەرگێڕانی شێعرە بێ مانا. باسی لە ڕەمز دەکرد بێ ئەوەی بزانێت ڕەمز چییە. باسی لە ئەبسترەکت دەکرد بێ ئەوەی بزانێت کۆنکریت چییە. من وتم ئەمە ئەدەب نییە، ئەمە تەقلیدێکی لاوازە. من وتم ئەگەر ئەدەب بە ئینگلیزی بنووسرێت و بە کوردی وەرگێڕدرێت، وشەکان وا دەبن کە هیچ واتایەکیان نەبێت. من وتم ئەمە ئەدەب نییە، ئەمە کوپییەکی لاوازە.

ئەنوەر: ئەو کاتە چەند کەس ئامادەبوون کە ئەو ڕەخنانە بگرن؟

ڕەشاد: زۆر کەم. زۆرینەی ڕۆژنامەنووسەکان وا دەیانزانی من هێرشم دەکاتە سەر کەسێک کە ناوی هەیە. بەڵام من هێرشم نەکرد بۆ ئەوەی ناوی هەبێت. من هێرشم کرد بۆ ئەوەی ئەدەب بمێنێتەوە. ئەگەر من نەمنووسایە، کەس نووسین نابینێت. ئەو ژمارەیە تەنها ٤٢ لاپەڕە بوو، بەڵام هەموو شتێکی تێدا بوو کە پێویستی بە وەڵام هەبوو.

ئەنوەر: ئەو ڕەخنانە چی بوون؟ ئایا کەسی دیاریکراو هەبوون، بەڵام من نامەوێت ناویان بێنم. گرنگ ئەوە بوو کە ڕەوتێک هەبوو کە وا دەیزانی ئەدەب تەنها کۆپیکردنی ڕۆژئاوایە. وەرگێڕانی شێعرە بێ مانا. باسی لە ڕەمز دەکرد بێ ئەوەی بزانێت ڕەمز چییە. باسی لە ئەبسترەکت دەکرد بێ ئەوەی بزانێت کۆنکریت چییە. من وتم ئەمە ئەدەب نییە، ئەمە کوپییە